

OBRRTNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Last ik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
Naročnina znaša: za celo leto 30.— Din
za pol leta 15.—
posamezna številka . . . 1'50 —

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponašanje člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 2. marca 1934.

Štev. 5

Kaj pričakujemo od našega obrtniškega pokreta

Razvoj človeštva se razvija z duševno silo miselnosti in osebnimi nagoni za nečem boljším. V tem igra glavno vlogo razmerje gospodarske sposobnosti in omike narodov. Zelo odločilno vpliva tudi svoboda in blagostanje posameznega naroda. Razne vojne v preteklosti nas uče, da močnejši vedno vlada s silo nad premaganci. Smoter in uspehi takih gospodstev so ostali do danes le začasni. Čas, napredek in želja po osamosvojitvi posameznika, kot posameznih narodov spremenjajo moč in nadoblast enega nad drugim. Ena generacija človeštva ne pomeni več, kot en člen v neskončni verigi povezanosti narodov, ki smo prisiljeni od nadnaravnih sil, da živimo skupno na tej zemeljski obli. Razum, delo in denar prerivajo in kosajo ter delajo razrede v narodih. Razne politične skupine si skušajo potom svojih programov in idej pridobiti moč in avtoriteto vsaj do meje pravičnosti, katero se pa dostikrat prekorači posebno tedaj, ako nasprotna skupina skuša prvo odriniti, oziroma prikrajšati. Taka trenja poznamo že v stari zgodovini in jih tudi današnji, tako imenovani moderni časi niso prav nič spremenili. Vsaka oblast mora, da ima značaj avtoritete in moči, ker brez tega bi zašli v zmedo in ponižanje iz katere zopet ni drugega izhoda, kot samo sila ponižanih in avtoriteta skupnosti, to velja za vsakega posameznika, kot za vse skupaj in za vsako generacijo.

Če pogledamo preteklost in upoštevamo goraj omenjeno, vidimo, kako tesno smo povezani z nadnaravno silo v eno celoto. Vendar je pa treba poudariti, da je vsak posameznik le toliko v skupnosti, kolikor za skupnost tudi napravi. Kdor je več, kot obrtnik napravil za skupnost v materialnem oziru v dobi ročnega dela? Vse, kar ni izšlo iz stvarstva, je po večini napravil obrtnik. Samo poglejmo po mestih, vaseh, po cestah, na morju, kakšna velika dela so napravile obrtniške roke. Zato pa, ko je obrtnik v potu svojega obraza delal od zore do mraka, črpal spretnost svojih rok in razuma, radi njegovega dela in prezaposlenosti mu ni bila dana prilika, da opazuje, kako se poleg njega razvija meha-

nizem. Razni stroji kako bruhajo z lahkoto na tisoče kosov na dan, kar pa njegove roke niso zmogle z vso njegovo spretnostjo, temveč le nekaj kosov dnevno. Prišel je čas, ko opravljajo isti obrtnik samo še navadno delo posluževalca poleg stroja. Gotove obrti pa celo propadajo. Stroj je kupil kapital, obrtnik je postal njegov sluga.

Treba nam je zato reforme in reorganizacije, celokupne solidarnosti ter discipline. Moč obrtniških rok in nacionalna, zdrava, ter čista njegova roka zasluži dobre strehe in zdrave zadostne hrane. Če pa hočemo to doseči, nam je treba svobode in zavednosti ter discipline, da izvojujemo, ozir. se otresemo zmede in ponižanja, ki ga gotovi posamezniki prodajajo za kratke trenutke mehko tapeciranih stolčkov in mastnih delnic pretirano zaščitene tuje industrije. Gospodje, kateri na gornji način prodajajo svojo avtoriteto, katero so izvalili iz izmučenih obrtniških glav, so krvni bratje raznih „Staviskih“, ki srkajo zadnje kaplje obrtne krvi in jo izkorščajo z vso svojo brezmejno požrešnostjo in nesramnostjo.

Mi hočemo obrtniški parlament za našo Slovenijo pod geslom samostojne obrtne zbornice, v kateri ne smejo imeti podkupljeni delničarji nikake pravice pritiskati na kljuko, še manj pa, da bi vodili 30 tisoč obrtnikov Dravske banovine po potih ponižanja in narodnih krvososov. Zadrževamo idejno zvezo vsega obrtništva Jugoslavije, tako kot jo imajo že vse druge gospodarske panoge in politične grupe. Ker se bomo le na ta način v armadi 200 tisoč obrtnikov naše Jugoslavije mogli otresti jarma ponižanih in razžaljenih. Z močnimi medsebojnimi vezmi obrtnega stanu in z idejno mislečo narodno miselnostjo bomo zasedli prostore pravičnih.

Dosedanji razvoj človeštva, razvoj tehnike, razvijajoče se industrije ter razne iznajdbe so prisilile obrtništvo, da se prilagodi novemu času. Zato pričakujemo revizijo zastarelih razmer, katere bo izvršil tok časa potom nas, če ne pa tudi preko nas. Obrtništvo mora računati z razmerami, sicer ga prehití čas.

Za strmo in ravno streho

Pod gorenjim naslovom je v dnevniku „Jutro“ od dne 29. jan. t. l. g. ing. Hus Herman v splošnem razložil svoje mnenje z ozirom na moderno naziranje ravne in strme strehe pri sodobnih zgradbah. Ker je pri izvedbi strešnih konstrukcij neposredno zelo prizadeta tesarska obrt, mi bode dovoljeno, da povem tudi jaz svoje mnenje v tozadevnem vsekakor važnem vprašanju, tudi v pogledu narodnega gospodarstva.

Ako pogledamo namen, kateremu ima služiti streha, moramo brez dvoma priznati, da ima streha s svojim zaključkom na stavbi, zavarovati njo pred dežjem, snegom, vetrom in pred spremembo temperature. Zavarovati ima streha končno tudi pred ognjem od zunaj. Poleg goraj navedenih važnih funkcij pa ima še drug zelo praktičen namen, t. j. služi nam za razne shrambe in skladišča, ne oziraje, da služi često dobro za podstrešne sobe.

Ali pa služi odnosno vrši vse te svoje funkcije v polni meri, kakor je goraj navedeno? Da, Zamoremo reči z vso sigurnostjo. Ako so izpolnjeni predpogoji, mora streha nuditi vse goraj navedene dobre strani.

Pogoji pa so sledeči: Dobra, namenu odgovarjajoča konstrukcija, ognjavaren material za kritje, primerna izolacija za spremembo temperature, pravilno in svojemu namenu ustrezajoče oddelke za shrambo raznih manjvrednih, vendar pa ne popolnoma zavrženih predmetov, bodisi pohištva, raznih zabojev itd. pri hišnem gospodarstvu.

Kjer pa je podstrešje uporabljeno kot smetišče z raznimi odpadki, pa ni kriva strma streha s

svojimi praktičnimi in ceneni prostori, temveč lastnik, kateri tak nered dopušča, češ saj v podstrešje ne gre noben tujec gledati, samo, da je v predstobi in sobah lepo. Kakor povsod, bi moral biti tudi v podstrešju red in snaga. Le, ako bi bilo to smetišče, bi se moglo govoriti o nehygieni v podstrešju.

Važno, pravijo nekateri arhitekti, je tudi to, da se doseže „lepotni ideal“, jasna, ravna črta z brezstrešno stavbo? Zdi se mi, da bi se dal tukaj pač lahko doseči kompromis, vendar se zna tukaj prej ali slej zgoditi, da kar je moda prinesla, bode tudi moda odnesla.

Pripomnim pa, da so arhitekti vseh dob (ne izvzemši sedanje) in vseh kulturnih narodov, obliko strehe uporabljali, kot arhitektonski element, in dosegli so tudi svoje ideale pri teh projektih.

Imenujem tukaj samo par velikih mest, kjer strehe posebno markantno v arhitekturi dominirajo, to so Dunaj, Praga, Moskva itd.

Ako hočem, da bode streha vršila svoj glavni namen, moramo njeno strmino, ne oziraje se na silhueto, prilagoditi krajevno klimatičnim prilikam. Nemčija, kot alpska država, je imela vedno zelo strmo streho, ki je bila gotovo iz praktično koristnih vidikov krajevno prilagoden. Naši predniki so strmino od nemške precej znižali, vendar pa, ako se to opazuje, so se držali strogo pravila prilagoditve krajevno klimatičnim razmeram. Zelo markantno je to pravilo povdarjeno v alpskem predelu naše ožje domovine: kjer je mnogo padavin so bile strehe strmeje, proti morju, kjer so padavine

manjše in vetrovi jačji, so bile strehe položnejše. Tudi material za kritje je bil prilagoden gori omenjenim praktičnim činjenicam.

Strehe delimo v splošnem z ozirom na zgradbo v tri razrede in sicer: za stanovanjske, javne in javne cerkvene, ter industrijske zgradbe.

Za prva dva razreda se uporablja še danes mnogo strmo streho, ne da bi trpela arhitektonska oblika, pri tretjem razredu t. j. pri industrijskih zgradbah se uporablja iz praktično-tehničnih vidikov (velike proste razpetine) položne strehe, često lomljene tkzv. mansardne silhuete.

Kjer je moderna tehnika s svojimi vsestranskimi pridobitvami tako v pogledu zboljšanja konstrukcij, kakor tudi v pogledu raznih konserviranih sredstev les mnogo zboljšala, zamore danes moderni arhitekt inženjer, odnosno projektant s pridom poseči tudi po strmejši strehi, katera se da v raznih formah uporabiti.

Končno pa igra tukaj važno vlogo cena in izvor materiala. Imejmo tedaj pred očmi, da bode izvor domač. Bolj domač, kakor naš les ni noben drug material ter ima danes tudi izredno nizko ceno.

Franjo Ravnikar.

Mestno načelstvo v Ljubljani

razpisuje dobavo 21 kom. usnjenih suk-njičev za mestno poklicno gasilstvo. Pravilno opremljene in kolekovane ponudbe je vložiti pri mestnem gospodarskem uradu do 13. marca 1934 opoldne, kjer se dobijo tudi vse potrebne informacije glede kakovosti usnja, kroja itd. — V Ljubljani, dne 24. februarja 1934.

Knjigovodstvo in kalkulacija

Ni malo naših tovarišev - mojstrov, ki so imeli veliko škodo, ker niso poznali kalkulacije. Zlasti v sedanjem času, ko se je tudi podeželski, kakor mestni obrtnik seznanil z vsemi mnogimi pravili in predpisi pri prevzemu večjih del, je nujno potrebno, da vsak dobro pozna kalkulacijo. Velika večina obrtnikov pa tega ne zna, ne vedo, da je nujno potrebno o vsaki stvari točen račun. Mojster mora imeti popolnoma točen pregled o svojem obratu. Poznati mora nove poti in možnosti za izboljšanje delovnih metod, skratka, strmeti mora za racionalizacijo. Seveda je racionalizacija pri obrtniških obratih zelo omejena. Toda gotovo bi s temeljitim razmotrivanjem vsak našel stvari, ki se dajo brez velikih stroškov izboljšati.

Podlago in izvor takim razmotrivanjem pa tvori prav kalkulacija in z njo knjigovodstvo.

Marsikak obrtnik bi si uredil knjigovodstvo, saj je bil pri tečaju, ali se je naučil voditi knjige po strokovni literaturi. Boji se pa vsak strošek za nabavo knjig. V resnici ti stroški niso majhni. Če računamo, da se rabi za enostavno knjigovodstvo tri knjige, že predstavlja ta izdatek okrog 200 Din, in vsak pravi: „Za tako obrt, kot je moja, se pa res ne izplača toliko založiti!“ Oglejmo si podrobno, kako bi se temu izognili! Kot rečeno, rabimo pri enostavnem knjigovodstvu tri knjige. Najvažnejša je **glavna knjiga**, ki v najenostavnejši obliki izgleda takole (primer (1.) Tiskovina je razdeljena v 5 oddelkov. V prva dva oddelka vpišete mesec in dan, v tretji oddelku vpišete poslovni dogodek s par besedami, n. pr. 1 par novih čevljev, za popravilo voza itd. Četrti oddelk ali prva denarna kolona služi za vpis Vašega dobroimetja, to se pravi, da vpišete, koliko dinarjev Vam Vaša stranka dolguje za izvršeno delo. V peti

oddelek (druga denarna kolona) pa vpišete, koliko Vam je dolžnik plačal za izvršeno delo. Na vrhu pole je pa vpisan lastnik računa, n. pr.

Račun Ivan Kapus, posestnik, Kranj. Koncem vsakega leta se račun zaključi in izračuna saldo, kakor Vam kaže primer:

Račun Ivan Kapus, posestnik, Kranj.

L. 1933					
januar	7.	za popravilo voza	82	—	
septem.	6.	za 2 novi sekiri	40	—	
oktober	20.	za 1 nov voziček	500	—	
	20.	za na račun v gotovini			100 —
novem.	2.	za 200 kg krompirja			200 —
decem.	12.	za 1 novo lopato	20	—	
	31.	za saldo			342 —
L. 1934			642	—	642 —
januar	1.	za saldo	342	—	

Tako si napravite račune za vse Vaše odjemalce. Če imate na primer 120 večjih in manjših odjemalcev, si napišete na polo papirja vse odjemalce po abecednem redu, in to polo prilpite na prvo stran glavne knjige. To Vam služi potem, kot kazalo-indeks. Taka glavna knjiga, močno vezana in vsebujoča 100 listov, stane 80 Din. Lahko pa si pomagata na ta način, da kupite navadne, nečrtane pole pisarniškega pa-

pirja, in jih zložite skupaj v platnice iz kartona. Potrebne črte potegnute sami.

Druga bistveno važna knjiga je **blagajniška**. Najenostavnejše je, če je razdeljena tako, kot glavna knjiga. Vpisuje se vanjo vse dohodke in izdatke v gotovini. Sledi primer, kako naj se to knjigo vodi in koncem meseca zaključi.

		Januar 1934			
1.	za gotovino	793	50		
2.	za plačilo E. Maček, Kranj	12	—		
7.	za plačilo davčni upravi, Kranj			315	—
22.	za plačilo I. Stare, Škofja Loka	1105	25		
22.	za plačilo raznih izdatkov			6	—
29	za plačilo F. Vrabec, Kranj			600	—
31.	za saldo (gotovina koncem meseca)			989	75
		1910	75	1910	75
		Februar 1934			
1.	za gotovino	989	75		

Tretja knjiga je inventurna knjiga. Služi za sestavo inventure, kar se dela običajno vsakega pol leta. Točno in vestno sestavljena inventura

Vam da točen pregled o Vašem premoženjskem stanju. Sestavi se takole:

Inventura sestavljena dne 1. januarja 1934.

		I. AKTIVA.			
		A. Nepremičnine:			
	1. Hiša, enostan. z vrtom 900 m ² , parc. št. 91	70.000	—		
	2. Travnik 5200 m ² parc. št. 317/1	10.400	—		
	3. Stavbna parcela 320 m ² parc. 702/2	16.000	—	96.400	—
		B. Premičnine:			
	1. Gotovina			793	50
	2. Zaloga blaga:				
	500 kg okroglega železa à 4.50	2.250	—		
	30 kg orodnega jekla à 7.—	210	—		
	razno (navesti je treba podrobno)	7.115	—	9.575	—
	3. Zaloga izdelkov:				
	5 plugov à 400.—	2.000	—		
	1 voz	950	—		
	88 kg sekir à 20.—	1.760	—	4.710	—
	4. Stroji in orodje:				
	1 vrtni stroj	5.000	—		
	1 stružnica	6.500	—		
	1 elektromotor 2 KS	2.700	—		
	razno orodje (podrobno navesti)	10.100	—	24.300	—
	5. Dolžniki (podrobno navesti)			6.205	—
	6. Vrednostni papirji			320	—
	9. Menica (rimesa) A. Vovk, Kranj			2.305	—
				144.608	50
		II. PASIVA.			
		1. Upniki:			
	Zanatska banka, podruž. Ljubljana			13.521	—
	Peter Vojvoda, stavbenik, Ljubljana			11.000	—
				24.531	—
		Rekapitulacija:			
	Aktiva Din 144.608.50				
	Pasiva " 25.521.—				
	Čisto premoženje Din 120.087.50				
		Kranj, 1. januarja 1934.			
		Podpis.			

Ko delate inventuro prvokrat, Vam da v resnici precej dela, ker morate pisati prav vse orodje, blago in stroje in jih tudi primerno in kolikor mogoče pravilno oceniti. Potem pa se delo zelo poenostavi. Vpisati morate nanovo samo stvari, ki ste jih med tem časom prodali.

Vendar pa moramo paziti na to, da se cene in gospodarske razmere spreminjajo. Če je bila Vaša hiša vredna l. 1932. Din 70.000.—, pa ste jo med tem popravili, se je njena vrednost povečala in morate to upoštevati.

Inventura sestavljena dne 1. julija 1934.

		I. AKTIVA:			
		A. Nepremičnine (glej invent. 1. jan. 1934)		96.400	—
		B. Premičnine:			
	1. Gotovina			1.211	—
	2. Zaloga blaga:				
	po inv. 1. jan. 1934	9.575	—		
	porabljeni material (nav. podr.)	1.509	—	8.066	—
	3. Zaloga izdelkov:				
	1 voz			950	—
	4. Stroji in orodje:				
	po inv. 1. jan. 1934	24.300	—		
	1 brzovrtni stroj in transmis.	5.200	—		
	odpis radi padca cen 5%	1.475	—	28.025	—
	(to ni amortizacija)				

Za sestavljanje inventur ni potrebno, da imate prav posebno knjigo, ampak si pomagata s polami, katere spravljate v mapo.

Bilanca, o kateri se dostikrat sliši in čita je postopek podoben sestavi inventure, toda za obrtnika, zlasti onega, ki dela z majhnim obratom, ni prikladna, ker zahteva dosti dela in veliko točnosti pri vodenju knjig.

V večini prirodnih knjig se priporoča, kot neobhodno potrebna proizvodna in blagovna knjiga. Vendar je pa ta potrebna le onim obrtnikom, ki imajo večjo zalogo in večji obrat, pa tudi več časa za vodenje knjig. Pri nekaterih obrtih pa se brez te knjige težko shaja. Taki obrti bi bili: ključavničarski, instalaterski itd., torej predvsem oni, kjer dobimo dosti najrazličnejših predmetov. O tem pa se bomo podrobneje seznanili pozneje.

Pri večini obrtov je zelo potreben tudi dnevnik. To je posebna knjiga, knjižica ali zvezek, kamor se vpisujejo vsi dogodki tekom dneva. Primer:

Jan.	5.	Ivan Zalokar, Lesce popravilo štedilnika Porabljeni material: 5 kg litega železa 30×30×3 7 kg pločevine 1 mm Mezda: 1 pomočnik 4 ure 1 vajenec 7 ur
------	----	--

To vpiše pomočnik, ki je delo izvršil ali pa mojster sam. Navede samo porabljeni material in število ur. Zvečer pa potem mojster izračuna, koliko ga stanejo surovine, rezijski stroški in drugo ter vpiše v glavno knjigo.

Pri vseh obrtih to ni potrebno, zlasti pri manjših ne tako na primer, bo krojač izvršeno naročilo takoj vpisal v knjige, dočim kovač tega ne bo storil, ker bi tako preveč zamazal knjige.

Različne velikosti in vrste delavnic zahtevajo razno knjigovodstvo. Navedeni primer je veljaven za manjše obrtnike. Na podlagi knjig je šele omogočena dobra kalkulacija, o čemer se bomo pomenili prihodnjič.

Prvi poziv napredno mislečim obrtnikom!

Ko smo o božičnih in novoletnih praznikih sedeli pri pečeh, smo dobili razno časopisje, iz katerega smo imeli najlepša priliko upogleda v ljudsko nezadovoljnost ob prehodu v **Novo leto**. Jeli naš s toriknoitvsljeniatextniatxeniatxnenen Za zopetne praznike **Sv. Treh kraljev** smo sprejeli naš strokovni list „Obrtnik“ ter iz istega zopet čitamo samo nezadovoljstvo iz vrst obrtništv, katero je treba začeti razmišljati in v novem letu položaj nezadovoljenega obrtnika vsestransko izboljšati.

Posebno debelo sem si podčrtal članke tovarišev gg. **Karola Vilarja** iz Logatca in **Ante Suntujsa** iz Trbovelj, radi tega, ker sem iz njih sprevidel, da sta oba prava zagovornika **Obrtno gospodarskega zadrugništva**, ter hočem z apelom na oba, ter vse napredno misleče obrtnike podati tukaj svoj poziv, na delo za tem koristnim ciljem.

Enako sem si podčrtal članek g. **Frana Igliča** iz Ljubljane, kateremu se samo čudim, da v svoji vsebini o **zadrugarstvu** ničesar ne omenja, ko se položaj krojaške stroke tako krasno opisuje. Vendar pa pričakujem, da g. Iglič, kot tak stoji z nami v vrstah borcev za **Obrtno gospodarsko zadrugništvo**, brez katerega posebno krojaška in čevljijska stroka nima nadaljnega obstoja.

Na par mestih sem naletel v vsebini raznih člankov na konfekcijske industrijske tvrdke **Bata** in **Tivar**, kateri vedno bolj in bolj ogrožata ekzistenco oblačilne stroke, ter mnogo obrtnikov v strahu pred njimi trepeče, ker vidijo kako gredo naglo radi istih v propast.

V dolžnost si smatram, da brez vsake izgube časa nastopimo zoper krvico, ki se nam godijo, pač pa hočemo preje nekoliko pogledati zakaj se je nam treba teh industrijskih konfekcij v resnici bati, in ali bi tudi mi ne bili zmožni tega, kar so zmožni oni.

Ker se z vprašanjem obrtno gospodarskega zadrugarstva bavim že dalje časa, sem stopil v stik z uglednimi obrtniki iz **Varaždina** od katerih imam radi konfekcijske tovarne **Tivar** najboljše podatke. Zanimal sem se enako tudi za tvrdko **Bata** in več drugih sličnih tvrdk, ter sem se prepričal, da posameznih ni zmožen konkurenčno zoper take tvrdke nastopiti brez zadrugarstva.

Tvrdki **Tivar** ni zadosti, da bi kot druge firme svoje surovine nabavljala na debelo in po najnižjih cenah, pač pa si žtofe in druge potrebščine tudi sama izdelala. Pri tem mi dovolite, da Vam omenim o razvitju zadrugarstva na **Angleškem**.

Ko so v začetku osemnajstega stoletja na Angleškem dobili zakonito podlago in jim je država nudila vsestransko pomoč pri ustanovah splošno gospodarskih zadrug, se je posebno krojaška stroka jako močno zavzela, ter si ustanovila več takih nabavljalnih, produktivnih in kreditnih zadrug, iz katerih so nastala danes največja

tekstilna podjetja najboljših angleških stofov, ki so danes svetovno znani. Krojači, kateri so se tedaj združili ter skupno nabavljali njih surovine, so na ta način dobili najnižje cene, ker so kupovali v velikih količinah prav od producenta in brez vsake trgovske izkoriščanja, ter so dobili, katerega bi imel trgovec, imeli oni sami. Tako je njih zadrugarstvo naraslo, da so začeli sami izdelovati tudi blago (štoffe in pribor), kar je bilo posledica, da so postali poprej mali mojstri, po nekaj letih ugledni in največja krojaška podjetja, a danes njih potomci lastniki velikih angleških tekstilnih tovarn. Mi pa dobivamo od njih najboljšo kvaliteto angleškega blaga, katero bi bilo poceni, če bi ne šlo skozi pet in tudi do deset trgovskih rok, katere iščejo dobička vse poprej, ko pride v roke krojača, a od krojača bi se najrajši zahtevalo, da bi delal zastonj, sicer pride obleka predraga, in stranka kupi radi tega konfekcija.

Ni še minul mesec dni, ko se je zgledil v moji delavnici neki potujoč trgovec s štofi, ter bil strašno užaljen, ker ga je naznanil neki trgovec, ter so ga orožniki aretirali. Dotični se je orožnikom legitimiral z trgovsko legitimacijo izdano od ministrstva, na podlagi česar se ga je izpustilo, ter je legitimacijo pokazal tudi meni, ter bil nemalo hud na dotičnega trgovca, ki ga je naznanil in mi je povedal tudi ime. Delal sem ravno obleko iz štofa, kupljenega pri dotičnem trgovcu, ter sem na lepo diplomatski način izbral to ugodno priliko. V svoji jezi mi je dotični potnik pokazal račune od kupljenega blaga, ter dokazal, kako z malim dobičkom da dela, in z kakim delajo oni, ki iste naznanjajo. Blago, katerega sem imel ravno v delu je stalo Din 90, mi je pokazal račun od jednake kvalitete in je plačal on po Din 38 ter ga je prodajal za Din 50 ali za celo obleko Din 150. Blago je bilo kupljeno pri splošno znani tekstilni industriji v Jugoslaviji, ter je izjavil, da je kupljeno po njegovi uvidevnosti oboje pri isti tvrdki. Imel je tudi blago jednake kvalitete, kakor vidimo po največ izdelani konfekcijskih oblek po trgovskih izložbah, in je stalo njega Din 18, prodajal je pa po Din 25 ali Din 75 za celo obleko, a pribor Din 60 za celo obleko. Take konfekcijske obleke vidimo v izložbah po največ z cenami 300 do 320 Din, pri čemur pa moramo računati, da se delo niti od daleč ne sme prišteti ročnemu ali po meri od mojstra. Računajte sami in uvideli boste, da potom nabavljalnega zadrugarstva se nam nudi prilika za nakup blaga namesto 90 Din okoli 45 Din jednake kvalitete, pribor namesto 100—120 Din okoli 60—70 Din in mali podeželski obrtnik je zmožen na trg postaviti obleko za 300 do 320 Din kakor vsa industrijska konkurenca. Dočim nam danes iste obleke pod Din 400—425 ni mogoče izdelati zato, ker je pri blagu poprej ko nam pride v roke zaslužil trgovec drugo razliko, kar bi v slučaju skupnega nakupovanja potom zadrugarstvo padlo v korist obrtnika.

Dokler bomo čakali, da nam nabavlja naše surovine trgovstvo potom več rok, ter se z tako trgovino okoriščuje trgovstvo na škodo malega obrtnika, ni govora o izboljšanju posebnobu obupnega stanja obrtnika iz oblačilne stroke, dočim ne gre tudi drugim strankam mnogo boljše. Napredni obrtnik mora videti svojo rešitev samo v pravem obrtnem zadrugarstvu, da iščemo možnost nakupovati vse potrebščine, kolikor mogoče ravnim potom in brez vseh ovinkov naravnost od producenta, ter tako spravimo naše izdelke našim strankam po cenah, kakor dela to konfekcijska konkurenca, kajti le na ta način nam je dana možnost obdržati svoje stranke, katere že danes kupujejo svoje stvari v trgovinah, zato ker je ceneje, vzlic temu, da je v resnici napram našim mnogo predrago. Vsa konfekcijska podjetja se zavedajo tega, da je nakup v večjih količinah njih sredstvo, da so napram nam konkurenčno zmožni, ker nakupujejo vsi in brez verige trgovstva naravnost od producenta po najnižjih cenah, mnogi si izdelujejo pa celo sami usnje, štofe, pribore in druge potrebščine, tako, da imajo blago v rokah še ceneje, to pa zato, ker so finančno močni. Takim podjetjem dela kapital ter se iz samega dobička več braniti ne morejo vzlic najhujši krizi, dočim obrtni stan obupno propada.

Če iz naših vrst, malega človeka, zoper taka podjetja kot posameznik kdo nastopi, se pravi to podpisati svojo smrtno obsodbo, pač pa gre to edino združeno v pravem obrtnem gospodarskem zadrugarstvu, ter sem se to pot odločil, da pozovem vse na delo, katerega začnimo takoj. Pri nas je delo za ustanovo zadrugarstva za oeli srez že v takem teku, da imamo v tem pogledu tudi izkušnje, ter hočemo radi tega vse svoje sile večkrat pomnožiti k uspehu.

Radi tega prosim vse one, ki vidijo svojo rešitev edino potom skupnega nabavljanja blaga ravnim potom in tako ceneje, da se v našem listu zglašijo, posebno pa prosim vse predsednike podružnic D. J. O., da zastavijo vse svoje sile, da nemudoma skličejo v svojih krajih zborovanja za svrhu, in ustanovimo tako nabavljalno zadrugarstvo za celo banovino, katerega naj ima v vsakem večjem kraju svoje podružnice, in velik del skrbi za naš nevdržni obstoj imamo najlepše rešen.

Ob tej priliki zbujam tudi vse naše načelnike obrtnih združenj, da se za člen 2. točka 9. pravil združenja obrtnikov najbolje zavzamejo, ter nam ob tej važni ustanovi pomagata, dokler naše delo ni ugodno dovršeno.

Jednako prosim naše centralno vodstvo D. J. O. v Ljubljani, da se z največjo vneto vrzemo na to delo, ker od samega pisarenja se bomo vsi skoraj naveličali, ker nam vse to nič ne pomaga, vendar nam je pa potom takega društva kar je naše, to najlažje doseči. Ob tej priliki opozarjam vsi čitatelje, da imamo v oblačilni stroki obrtnike, ki po cele mesece nimajo niti jedne obleke in niti jeden par čevljev naročil, česar si gotovo mnogi izmed čitateljev ne bodo mogli pravilno tolmačiti, ker to tolmači le oni najlažje, ki to sam občuti. Naša dolžnost pa je, da delamo vsi za enega, ali eden za vse v naših velepomembnih organizacijah, saj nam drugače več ni pomoči.

Da si drzнем v tem članku pozivati na delo vse napredne tovariše, mi naj nihče ne zameri, pač pa pričakujem prihodnjo številko našega strokovnega lista „Obrtnik“ z nebroj odgovori na moj članek, ter upam, da se nam javi nebroj borcev, ki se bodo javili, da pomagajo pri tem delu, ter istočasno prinašam vzorec pravil za tako „Obrtno gospodarsko zadrugarstvo“ katere hočemo vzeti v pretres tako, da bodo ustrezala zahtevam malega človeka — obrtnika.

Ziveli naši borci, katere poznamo prave za zaščiti interes našega stanu, ter pridite neustrasno pomagati, brez razlike če se mogoče sami ne občutite biča, kateri tepe velikanske mase obrtništa danes, sicer pride tudi čas na vas, če v pravem času ne zgrabimo rešilno sredstvo „zadrugarstvo“.

Kac Josip, Dravograd.

Op. ur.: Pravila so vsakomur na razpolago v uredništvu.

Tovariši, prispevajte v tiskovni sklad lista »OBRTNIK«, ker se list izdržuje izključno samo z naročnino in prostovoljnimi prispevki. — Da poživimo podrobno delo, je uprava lista izdala lične bloke po 50 listov a 1 Din, po katerih pridno segajte in jih naročite direktno pri upravi. S prihodnjo številko pričemo objavljati imena onih, ki bodo darovali za tiskovni sklad, če tudi manjše zneske. Prosimo tozadevnega odziva in naročila blokov, kajti če bomo vsi pobirali od dinarja do dinarja, bo uspeh siguren. Pomagajmo si sami, ker nam nihče drugi pomagal ne bo.

Zborovanje združenja čevljarjev v Trziču

V nedeljo, dne 21. januarja se je vršil občni zbor gorenjega združenja v Zadrugnem domu. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik g. Praprotnik, ki je pozdravil predvsem zastopnika O. O. g. Igljica in zastopnika akcijskega odbora za boj proti Bati g. Kristana, oba iz Ljubljane in ostalo članstvo.

Predsednik je podal obširno poročilo ter ugotovil, da ima v Trziču samo 10 čevljarjev delo, vsi drugi so brez posla ter je tudi položaj tržiških čevljarjev silno težak. Poročal je, da namerava Bata odpreti svojo trgovino in popravljalnico tudi v Trziču. Združenje je zaprosilo srezko načelstvo v Kranju, da Bati ne dovoli odpreti trgovine in popravljalnice v Trziču, ko so že itak vsi čevljarji brez dela. Obljuba je dana. Tudi glede šušmarjev je odbor storil vse in prijavil vsakega posameznika, rezultat je bil, da je več prijavljenih šušmarjev vzelo obrtni list in plačalo korporacijsko pristojbino, vendar pa še ni iztrebljeno. Predsedujoči se je spomnil tudi umrlih članov, katerih spomin so vsi navzoči počastili. Nato je podal še tajniško poročilo s pripombo, da vsled gmotnih razmer, vrši predsedniške in tajniške posle sam. Zapisnik je bil soglasno odobren. Blagajnik g. Kralj je podal blagajniško poročilo, ter mu je bila predlagana pohvala.

Predsednik je prečital proračun za l. 1954. Članarina znaša Din 20— in ne Din 40— za člana, kakor je poročal g. Igljic.

Nato je povzel besedo g. Igljic, ki je govoril o gospodarskem položaju in konkurenci tovarniških izdelkov. Bavil se je z vprašanjem Bate in Tivarja. Dotaknil se je tudi davčnega vprašanja. Proti koncu pa je omenil; ne vem, ali nimate v vašem proračunu vnešenega prispevka za okrožni odbor, ki znaša Din 15— od člana, ali pa sem jaz preslišal. Nadalje je poročal o delovanju O. O. in pozval združenje, da

plača svoj prispevek. Izjavil pa je g. Igljic, da bodo našli v O. O. najširšo zaščito in naklonjenost. Pozival je zborovalce, da imajo edino obrtniško glasilo „Obrtni Vestnik“, ter da je njih dolžnost, da ga podpirajo in pridno čitajo.

Predsednik je povedal g. Igljicu, da Združenje nikakor ne more plačati prispevka O. O., ker znaša članarina za člana le 20— Din, in bi potem združenju ostalo samo 5— Din od člana. S tem združenje ne more kriti svojih stroškov, na kakšno povišanje članarine pa v sedanjem položaju ni niti misliti, ker še teh prispevkov članstvo ne bo plačalo. Saj je marljivi predsednik že itak prevzel tajniške posle, da je združenju skrčil stroške. Zato je prosil g. predsednik g. Igljica, da naj O. O. ta prispevek črta ali pa ga odgodi za boljše čase. Neki član je predlagal, da naj si O. O. išče prispevek pri Bati in pri ostalih državnih ustanovah, ki se bavijo s čevljarstvo obrtjo.

Nato je povzel besedo zastopnik Akc. odbora za boj proti Bati, čevljarji mojster gospod Kristan, ki je v svojem govoru temeljito raztolmačil propast domačih čevljarjev in čevljarke industrije ter je ugotovil, da se nahaja v Jugoslaviji preko 500.000 čevljarških mojstrov, pomočnikov in njih svojcev, v skrajno obupnem položaju, predvsem radi inozemske konkurence Bata. Danes, ko smo jugoslovanski čevljarji že popolnoma propadli, pa se nam s strani zbornice očita, odnosno od strani nekega zborničnega zastopnika, da smo sami krivi temu obupnemu položaju, ker se nismo brigali takrat, ko je bil Bata pred beograjskimi vrati. Tovariši! ali se nismo borili skozi celo dobo osmih let, odkar Bata producira v Jugoslaviji. Borili smo že proti uvozu njenih izdelkov v Jugoslavijo, borili smo se proti izdaji dovoljenja Bati za graditev tovarne, baš takrat, ko smo se mi borili proti uvozu in graditvi Batine tovarne, je on dobil dovoljenje, zgraditi tovarno in obratovati na jugoslovanskem ozemlju. V tem času, ko smo se jugoslovanski čevljarji najbolj borili proti njemu, je on dobil dovoljenje za odpiranje popravljalnice, in s tem odjeda nam poštemim domačim čevljarjem zadnji že itak skromni košček kruha.

Tovariši! Vsa jugoslovanska javnost je vedela, kakor tudi vse obrtne oblasti in vsi mero-dajni činitelji, kako se borimo proti inozemcu. Zakaj nas niso potem zaščitili? Zato energično zavračamo te očitke na vse one, ki so dolžni nas ščititi pred inozemcem, in ki so odgovorni danes za bedo in trpljenje, katero uživamo jugoslovanski čevljarji in naše družine, na lastni zemlji, po krivdi Batine konkurence. (Burno odobranje.)

Nato je g. Kristan zborovalcem pojasnil o pomenu začete akcije in dosedanjem delovanju tega odbora in pozival vse na složen nastop.

Ker pa je g. Igljic malo preveč pohvalno pozdravljaval obvezno obrtniško starostno zavarovanje ter pozival združenje k dolžnosti O. O. in priporočal edino eno obrtniško glasilo „Obrtni Vestnik“, zato se je tudi naš tovariš dotaknil teh vprašanj, za kar prvotno ni imel namena.

Izjavil je: Tovariši! Obvezno obrtniško starostno zavarovanje je danes težko vprašanje. Na eni strani pozdravljam to zavarovanje, ker bi tudi sam rad videl, da bi na starost, ko ne bom mogel več delati, dobil kakšno podporo, in vem, da si želite to tudi Vi. Na drugi strani pa tega obveznega zavarovanja ne odobravam, ker se uveljavlja v baš najbolj kritičnem stanju. Zaslužka nimamo niti za vsakdanjo preživljanje naših družin. Danes nas rubi davčna uprava. Okrožni odbori rubijo naše združbe za prispevke, združbe nas, potem nas bo pa še blagajna obrtniškega obveznega zavarovanja. Prav vsled teh razlogov ne morem odobravati obrtniškega obveznega zavarovanja. Najpreje naj se nam da eksistenca, potem šele obvezno obrtniško zavarovanje. (Splošno odobranje.) Kar se pa tiče okrožnih odborov, jih ne odobravam, ker je to samo en aparat več, skozi katerega naj gredo naše stvari na višja mero-dajna mesta ter se tako stvar še bolj zavleče, obenem so pa tudi naša bremena večja, ker mora obrtništvu plačevati Okrožne odbore. Združbam naj se vrne prejšnja oblast, potem pa okrožnih odborov sploh ne potrebujemo.

Ker pa je g. Igljic pozabil povedati, da izhaja še eno obrtniško glasilo, to je „Obrtnik“, katerega izdaja poverjeništvu, in je glasilo stanovskega društva Jugoslovanskih obrtnikov, je tovariš Kristan priporočal, da naj čitajo oba lista, in bodo tako prišli do prepričanja, da je „Obrtnik“ pravi stanovski list.

Nato je g. Igljic odgovarjal na zadnja izvajanja g. Kristana, kar pa pri zborovalcih ni naletelo na odobranje. G. predsednik je prosil oba zastopnika, da naj odnehata, in da se vrši občni zbor naprej ter dal v odobritev proračun, ki je bil soglasno sprejet.

Govorila sta še vodja meščanske šole g. Lajovic in upravitelj Obrtno-nadaljevalne šole ter želela skupščini obilo uspeha, nakar je g. spod predsednik zaključil občni zbor.

Poročilo o skupščini Zdrženja obrtnikov v Krškem, ki se je vršila predkratkim

Po temeljnih poročilih članov uprave o delovanju Zdrženja v prvem poslovnem letu se je razvila živahna debata o vprašanju okrožnih odborov.

Najprej je k tej točki podal poročilo zastopnik Zbornice za TOI g. **Rebek**, ki je izvajal: Prejšnje zadruge so imele svojo višjo instanco — Zvezo obrtnih zadrug, — novi obrtni zakon pa ne predvideva takih zvez, pač pa namestu teh obvezne okrožne odbore. Ker se združbe niso urejene je smatrala zbornica za potrebno poslužiti se ministrske odredbe ter je postavila okrožne odbore, jim imenovala uprave ter določila delokrog. Zdrženja so dolžna pristopiti k okrožnim odborom ter plačevati doklade. **Bizjak**: Slišali smo poročilo o O. O., zato smatram za potrebno bolj podrobno poseči v to vprašanje, ki se tiče predvsem nas obrtnikov in združenj. O. Z. § 392. pravi: Združbe rokodelcev ustanove okrožne odbore itd., torej mi obrtniki bi imeli po zakonu pravico potom svojih združenj ustanoviti te odbore, nikjer pa zakon ne pravi, da jih moramo ustanoviti in nositi zanje bremena. Če bi jih ustanovljali mi, bi jih ustanovili tudi bolj prikladno, da ne bi bilo takih stroškov, tako, da bi si ustanovili svoja združenja in jih postavili v Zasavju, v Krškem ali Brežicah, kar nam zakon dovoljuje. Uprava združenja se je zavedala tega položaja ter skušala najti izhod. Imeli smo 25. junija lansko leto o tem vprašanju širšo sejo, na katero smo povabili tudi tovariška združenja iz okolice ter smo po daljši debati sklenili protest radi neupoštevanja obrtnih združenj po zakonskem določilu ter ta protest odposlali zbornici in ministrstvu. Prosim predsednika, da da ta protest v debato ter potrditev skupščini. **Rebek**: To ni na dnevnem redu, ne spada sem. **Bizjak**: O. O. že tudi terja od nas prispevek za leto 1933 v znesku Din 4.815 eksekutivnim potom preko sreskega načelstva v Krškem, ne da bi združenju predložil za to terjatev merodajen sklep po odobrenih pravilih O. O. **Malovič** (predsednik O. O.): Zavračam to trditve. **Bizjak**: G. Malovič predsednik O. O. naslanja svojo terjatev na ustanovno skupščino, g. Vodopivec, Vi ste bili na tej skupščini, kako se je sklenilo? **G. Vodopivec** (predsednik Zdrženja): Bil sem lansko leto na ust. skupščini v Novem mestu, g. Malovič je čital en dopis od zbornice in med tem omenil, da naj bi prispevek znašal Din 15 za člana Zdrženja. Navzoči delegati so vsi protestirali, sklepalo ali sklenilo se pa ni ničesar. **Malovič**: Ker se je nekaterim delegatom mudilo na vlak in avtobuse, niso bili do konca na skupščini, da bi slišali sklep. **Vodopivec**: Bil sem do zaključka, imel sem svoj voz in vem, da se ni sklenilo ničesar. **Prah** (predsednik združenja čevljarjev v Kostanjevici): Bil sem na tisti skupščini kakor g. Vodopivec do zaključka, pa vem, da se o prispevkih ni ničesar sklepalo, še manj pa sklenilo. **Malovič** (ogorčeno): Vas bom klical na sodišče zato. **Rebek**: Malovič ne razburjajte se! **Prah**: Lahko tožite, jaz vem, da je tako, kot sem povedal. **Bizjak**: Ko je Zdrženje prejelo terjatev, se je obrnilo za informacije na sosednja združenja o obveznosti tega plačila. Odgovori so bili kakor slišite tukaj. Nato je prejelo združenje okrožnico Kr. banske uprave v Ljubljani, ki pravi: Zdrženja so dolžna plačati doklade, ki jih je določila uprava. Ponovno smo se obrnili na tovariška združenja, ako jim je kaj znano o sklepu uprave. Odgovor je bil kakor prej. Pogledali smo v pravila O. O. čl. 21. in 22., ki točno določata, kaj spada pod upravo, zahtevali smo tudi pismeno od predsednika g. Maloviča prepis dotičnega sklepa uprave in nam je odgovoril, da ne ve, kaj hočemo. Vsled tega smatra uprava združenja tirjani znesek neobvezen in protizakonit. Vprašam g. Rebeka, podpredsednika Zbornice, kdo ima prav? **Rebek**: Jaz ne morem sedaj tukaj razsojati, kdo ima prav, ako smatra združenje, da se mu godi krivica, naj se pritoži na Zbornico.

V debato je poseglo s protesti več članov. **Zupančič** je predlagal, da se za leto 1933, ne plača nič, ker ni obvezno. Za leto 1934. naj najprej pravilno sklene O. O. **Arh**: Ker se ne moremo rešiti tega vprašanja, predlagam, da plačamo Din 500. — **Zupančič**: Protestiram, imamo veliko revežev obrtnikov, pa jim združenje ne more dati „kovača“. Ako bi imeli O. O. v Krškem ali Brežicah, bi tudi ta prispevek ne bil tako visok. Prosim predsednika, da da moj predlog na glasovanje. **Vodopivec**: Dajem predlog g. Zupančiča na glasovanje, kdor je za predlog, naj vzdigne roko. Absolutna večina, proti le eden. **Malovič**: Protestiram, se bom pritožil na zbornico.

Nato je predsednik prečital proračun, ki je bil sprejet brez ugovora, za kritje primanjkljaja se je vršila ostra debata proti uvedbi letnega članskega prispevka, ter je bil končno predlog za Din 15 za kritje primanjkljaja z malo glasovi sprejet, ker se je večina utrudila, ni glasovala ne za, ne proti.

Volitev delegatov za skupščino Okrožnih odborov se na željo g. Rebeka ni dalo v debato. O mojsterskem zavarovanju in drugem prihodnjem.

Poročevalec.

Z Iga — resnici na ljubo

„Slovenski Narod“ z dne 19. febr. št. 40 prinaša pod „Obrtniki so zborovali“, da so sklicali tamojšnji obrtniki zborovanje za nedeljo 18. febr. ter da je bila udeležba okoli 60 poslušalcev, kar pa ne odgovarja resnici. Na Igu imamo že obstoječe Društvo jugoslovanskih obrtnikov, ki smo ga ustanovili lansko leto, a ker je par obrtnikom nj bilo všeč, je eden agilni izmed njih sklical to zborovanje, a to brez vednosti društva in njega odbora. „zakaj to, mi že vemo.“ Ker se je to vršilo ob 8. uri in prav ob isti uri in na istem mestu, kjer je bilo javljeno na javnem prostoru tudi vpisovanje umetnega gnojila za kmet. podružnico, njene člane na Igu, so si sklicatelji pridobili kakih 30 poslušalcev, a izmed njih le 12 obrtnikov in še od teh 8 iz čez obstoječega društva, poleg nekaj trgovcev, a vsi drugi so bili kmetje.

Govorniki iz Ljubljane niso nič povedali, kako se gnojil z umetnimi gnojili in kje boljše uspeva, na Igu ali v kakem drugem kraju naše banovine ter kako se poveže vsa slama, koruzna, pšenična in ajdova v en snop, tako nekako so hoteli povežati obrtnike in trgovce skupaj v eno društvo. Za umetna gnojila pa le še ne vedo kmetje kje in kedaj jih bodo dobili. Nekateri že namigujejo, da bo najbrže zaloga na Igu pri agilnem obrtniku ter da so morda vse naročilne liste nevedoma odnesli s seboj ljubljanski predavatelji. Ta agilni obrtnik naj bi se kot funkcionar brigal raje za brizgalno in cevi.

Ker pa je ta agilni obrtnik res zelo požrtvovalen za razbitje DJO, ga bomo predlagali v znak njegovega junaškega čina za razvoj obrtništva na Igu, da si ga posebno zapomnijo obrtniki.

Polagamo Vam pa na srce, kmetje, ne slepite obrtnikov, enako ne obrtniki kmetov, kakor se je zgodilo prav na Igu, ker v teh resnih in težkih časih je boljše, da združujete, mesto da razdvajate že tako ubogo podeželsko ljudstvo, ki nima v več krajih že ne kruha in ne zaslužka.

Obrtnik.

Op. ur.: Na Igu so bili gg. Rebek, Urbas, Krapeš, Igljč in še neki mladi gospod na predavanju. Govorili so o davkih in zaslugah za znižanje ter krivdah in se seveda spotali to pot zopet nad beograjsko obrtno zbornico, dalje o prisilnem mojsterskem zavarovanju, o ukrepah proti šušmarjem itd. Tako je tudi eden izmed govornikov omenil, da se naj obrtniki ne cepijo in naj bodo organizirani v enem društvu, zakar pa je prejel dober odgovor od tov. Jesiha, mesarskega mojstra, ki ga je opozoril, da čemu potem pridejo razdvajati oni na Igo obrtništvo in strnjene vrste. Dejal jim je, čemu razdirate in da se skozi vso dolgo dobo niso spomnili Iga, sedaj pa, ko je ustanovljeno DJO nas enkrat vidite in obljublajte vse mogoče, samo da bi nas imeli razdvojene itd. Že udeležba sama in pa udeleženci so dokaz, da obrtništvo na Igu ne bo dopustilo kakršnihkoli eksperimentov, ki naj bi bili v njih škodo. Onj pa, ki so tako za skupnost obrtništva, so to pot obratno dokazali, kar tudi obrtništvo na Igu ne bo pozabilo.

Lične obrtniške znake naročite pri DJO, Ljubljana, Borštnikov trg 1, Posamezen znak stane 10.— Din.

Poročilo

o občnem zboru Zveze obrtnih društev Dravske banovine.

V torek, dne 26. februarja dopoldne se je vršil v Zbornici za T. O. I. v Ljubljani, odnosno je bil sklican občni zbor gorenje zveze, ki ima svoj sedež v Celju.

Predsednik Golčer je pozdravil navzoče in otvoril občni zbor. Obenem je konstatiral, da isti ni bil pravilno sklican, ker se ga je sklicalo brez njegove vednosti in brez kakšne seje — zadnja seja je bila ob priliki zadnjega občnega zbora — ter takoj nato zaključil občni zbor.

Nato se je dvignil g. Igljč, kateri je hotel voditi občni zbor brez pooblastila naprej, nakar mu je predsednik, ki je medtem odhajal mirno, povedal, da on ni nikogar pooblaščen. Po odhodu predsednika so gospodje zborovali seveda naprej. Čez kake pičle pol ure pa se je vrnil gospod predsednik z asistenco. Nadsvetnik g. Pestevšek je vprašal, kdo temu zboru predseduje? G. Igljč se je oglasil — Jaz. Policijski organ ga je pozval v posebno sobo, da sta se pomenila ali je zato upravičen ali ne. Vrnivši se, je konstatiral, da ima pravico do vodstva občnega zbora edino predsednik, ali pa če isti koga pooblasti. Ker pa g. Golčer ni hotel nobenega pooblastiti, so ga za božjo voljo prosili, da naj radi blamaže vodi on naprej, pa jih je zavrnil, da je tega zastopljanja dovolj in da se ne pusti imeti za lutko. Končno se je udal v toliko, da je lepše zgedalo, in je bil pripravljen občni zbor nadaljevati, vendar pod pogojem, da se točka 6. in 7. brišeta z dnevnega reda. (Volitev in prenos Zveze v Ljubljano.) Ker so nato vsi pristali, se je vršil občni zbor

naprej ter se je sklenilo, da se skliče v teku enega meseca ponovni. — Pred pričami izpovedal g. Golčer. (Imena prič ima na razpolago naše uredništvo.)

Napoved davka — Poziv

Za vložitev davčnih prijav glede dohodka od podjetij, obratov in samostojnih poklicev za priredbo pridobnine, davka na poslovni promet, luksuznega in samskega davka za davčno leto 1934.

Vsa podjetja, obrati (trgovsko industrijski in obrtni ter družbe z omejeno zavezo) odnosno vse osebe, ki se bavijo s samostalnimi poklicem in vse osebe, ki so zavezane pridobnini in davku na poslovni promet, ki ga plačujejo pavšalno, morajo v času od 1. marca 1934 do vštetelega 31. marca 1934 vložiti pri pristojni davčni upravi prijave o dohodku in poslovnem prometu, ki so ga dosegle od teh poslov in opravil v poslovnem letu 1933.

Pripomni se, da podlegajo družbe z omejeno zavezo deloma pridobnini deloma pa družbenemu davku.

Pridobnini so zavezane vse one družbe z omejeno zavezo, ki ne podlegajo družbenemu davku. Poslednjemu davku so namreč zavezane one družbe z omejeno zavezo, ki javno polagajo račune, kar je pa dano že tedaj, ako mora podjetnik pokazati poslovne račune izven kroga družabnikov tudi še organu, ki je pozvan, da štiti javne koristi (n. pr. družbe, ki so stalno pod nadzorstvom države, družbe, ki morajo imeti nadzorstveni svet itd.).

Prijava za pridobnino je posebe vložiti za vsaki objekt (obrat) kakor tudi za vsako vrsto posla, n. pr. če ima trgovec centralo in filijalko, mora vložiti prijavo za trgovino za mešanim blagom in posebno prijavo za točenje pijač. Če se krojač n. pr. hkrati bavi tudi s prodajo izgotovljenih oblek, mora vložiti prijavo za dohodek iz krojaškega obrta in posebej še za dohodek iz prodaje izgotovljenih oblek.

Rudarska podjetja, ki so podvržena temu davku, morajo vložiti prijavo za vsaki rudnik posebej in za vsaki samostojni pomožni rovin.

Prijava morajo vložiti tudi one osebe, ki so po čl. 46 zakona o neposrednih davkih oproščene plačevanja tega davka (mala hišna obrt, obrati težkih invalidov itd.).

Prijava izpolni in vložiti:

1. lastnik obrata ali podjetja odn. oseba, na katere račun se obrat vodi,
2. v primeru zakupa — zakupnik,
3. za nedoletne — njihovi roditelji ali varuhi,
4. za mase, njihovi zastopniki.

Prijava lahko vložiti tudi druga oseba, če se izkaže s specielnim ali generalnim pooblastilom davčnega zavezanca.

Prijava naj se izpolni v vseh razpredelkih po vrsti, kakor slede v obrazcu, kar najbolj jasno in detajlirano. Ker je predmet obdavčbe enoletni čist dohodek, ki se je dosegel v preteklem poslovnem letu, se priporoča davčnim zavezancem, da ta dohodek za svojo lastno korist točno prijavijo, ker se samo na ta način izognejo kazenskim posledicam netočnega prijavljanja. Enoletnim dohodkom se smatra kosmat dohodek po odbitku izdatkov, ki so potrebni za vršitev podjetja, obrti ali poklica. Izdatki, ki niso v stvarni zvezi z obratom, marveč služijo za vzdrževanje davčnega zavezanca, njegove obitelji ali drugih oseb, se ne smejo odbiti od kosmatega dohodka.

V interesu davčnih zavezancev samih je, da prilože prijavi potrebne dokaze, posebno začetni in končni inventar, odn. račun bilance izgube in dobička, korespondence in slično, če vodijo trgovske knjige, potem potrdila državnih in samoupravnih oblasti, bank itd. s katerimi zamorejo verjetno dokazati točnost prijavljenih podatkov.

Obrtniki naj se v prijavi izjavijo, da se hkrati bavijo s prodajo gotovega nabavljene blaga, če obratujejo s stroji na pogon in koliko pomočnikov zaposlujejo v obratu.

Podjetniki, ki delajo na akord, morajo tudi to navesti v prijavi.

Prijava se mora oddati osebno ali po pošti oni občini ali davčni upravi na katere teritoriju se obrat nahaja. Kdor ne vložil prijave v roku, ki je določen s tem pozivom,

to je v času od 1. marca 1934 do vštetelega 31. marca 1934

plača kot kazen 3 % od osnovnega davka in ako prijave ne vložil niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni pa 10 odstotkov od osnovnega davka.

Če se v davčni prijavi navedejo neresnične prijave z namenom, da bi se izognile davku ali če se zataji objekt ali vir dohodka, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz člena 142 zakona o neposrednih davkih. Če davčni zavezanec ne zna pisati ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko davčno prijavo na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi.

Glede davka na poslovni promet je razlikovati:

- I. zavezance, ki so podvrženi občnemu 2% davku na poslovni promet in
- II. zavezance, ki so podvrženi tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Zavezanci, ki so podvrženi običnemu davku na poslovni promet so:

1. pavšalisti, to so oni zavezanci, ki obavljajo letni promet z blagom, ki ne podleže tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet do 300.000 Din. Omenjeni zavezanci dolžni so vložiti prijavo o opravljenem prometu v pretečenem letu 1933 hkrati s prijavo za pridobnino do 31. marca 1934. Vsem tem določa davčno osnovo davčni odbor.

2. zavezanci po knjigi prometa (knjigaši), to je oni zavezanci, katerih promet — kakor pod točko 1 presega 300.000 Din.

Omenjeni zavezanci dolžni so vložiti letno prijavo o skupnem prometu celega pretečenega leta 1933 najkasneje do konca marca 1934. Tudi tem določa davek davčni odbor na osnovi prijave.

Zavezanci, ki so podvrženi skupnemu davku na poslovni promet so:

1. Pavšalisti, to je oni zavezanci, katerih letni promet ne presega 500.000 Din, pa prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupn. davku na posl. promet. Omenjeni davčni zavezanci dolžni so vložiti prijavo o opravljenem prometu v pretečenem poslovnem letu 1933 hkrati s prijavo za pridobnino (31. marca 1934.).

Davčno osnovo določa oziroma ugotavlja davčni odbor.

Osnova, to je promet teh davčnih zavezancev se ugotavlja za vsako blago, ki ga prevedejo posebe.

2. Zavezanci po knjigi prometa in sicer:

a) vsa podjetja, ki so zavezana javno polagati račune,

b) vsa industrijska podjetja brez ozira, da-li so delniška ali ne in brez ozira na višino opravljenega prometa in

c) vsa ostala podjetja, čijih promet je v pretečenem letu 1933 presegel 500.000 Din, če prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Ti pod a)–c) navedeni davčni zavezanci dolžni so bili vložiti prijavo o celotnem prometu v pretečenem letu 1933 najkasneje do 30. januarja 1934. Tem ugotavlja davčno osnovo na podlagi prijave, pregleda knjig ali po svobodni oceni pristojna davčna uprava.

Opozarja se one osebe, katerih letni skupni promet presega 500.000 Din, pa se nanaša ta promet deloma na predmete, ki so zavezani skupnemu davku deloma pa na predmete, ki so zavezani splošnemu davku na poslovni promet, da morajo v bodoče voditi le eno knjigo o izvršenem prometu na vse predmete obeh vrst davka na poslovni promet po odredbah, ki veljajo za skupni davek na poslovni promet (splošni in skupni). Dolžne so tudi plačati davek na poslovni promet po odredbah, ki veljajo za skupni davek na poslovni promet. V mesečnih in letnih prijavah pa morajo posebej označiti one predmete, ki so zavezani 2% splošnemu davku na poslovni promet.

Splošnemu davku na poslovni promet zavezane osebe in sicer tako pavšalisti kakor knjigaši naj izkažejo v prijavi v eni vsoti celokupni promet (stolpec 5), ki je zavezan splošnemu davku in luksuznemu davku. V posebni rubriki (8) naj se pa vpiše delni promet, ki odpade od celokupne vsote na blago, zavezano luksuznemu davku.

V rubriki (9) prijave naj se vpiše promet luksuznemu davku zavezanega blaga, za katerega je po spisku luksuznih predmetov (Sl. list 8, 1932, kos 68) sicer dolžan plačati ta davek trgovec, kateri promet pa je dokazano izvršen z drugimi trgovci.

V stolpec 10 prijave unese se pa promet iz rubrike 8 po odbitku prometa vplačanega odnosno izkazanega v stolpcu 9.

Promet, ki je zavezan 2% splošnemu davku na poslovni promet, izkaže naj se v prijavi spodaj pod oznako „vsota“ in prišteje k prometu blaga, zavezanega skupnemu davku.

Vložitelju prijave se potrdi prejem prijave.

Končno se vse pridobnini zavezane moške osebe opozarjajo, da morajo po členu 6 zakona o davku na neoženjene moške osebe v svoj prijavi za pridobnino navesti njihovo rojstno leto, dali so oženjeni, neoženjeni, udovci brez otrok odnosno ločeni in če vzdržujejo ženo in zakonske otroke. Družabniki poedinah podjetij morajo izven tega v kolikor so zavezani davku na neoženjene moške osebe navesti s katerim deležem so vdeleženi na podjetju.

Novi obrazci davčnih prijav za pridobnino, nadalje obrazci prijav za davek na poslovni promet (knjigaši in pavšalisti) se dobijo pri podpisani davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5-II. soba 12, za ceno 1 Din komad.

Davčni zavezanci in občine (mestno načelstvo) se še posebej opozarjajo, da se morajo vsi razpredelki nove davčne prijave točno in vestno izpolniti in sicer samo na prvi strani prijave. Vse rubrike na ostalih straneh prijave izpolni davčna uprava sama.

Pri davčni upravi za mesto v Ljubljani od sedaj naprej niso več dolžni vložiti davčnih prijav davčni zavezanci 3. skupine čl. 42 zakona o neposrednih davkih; fujakerji, auto-izvoščki (z enim vozom) postreščki, komisijonarji, čistilci čevljev, kolporterji novin itd. in agenti zavarovalnih družb.

Vsi ti davčni zavezanci bodo odslej plačevali v smislu čl. 6 novega zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih pridob-

ninski davek v fiksnem iznosu iz čl. 59 zakona o neposrednih davkih.

Industrijska, rudarska, bančna, železniška, broderska, tramvajska in mednarodno transportna podjetja, katerih letni promet presega 500.000 Din se še posebej opozarjajo, da morajo hkrati z davčno prijavo predložiti bilanco z računom dobička, odnosno začetni in končni inventar — tako za poslovnost leto 1933 kakor tudi za poslovnost leto 1932.

Poleg tega morajo prijavi priložiti podroben pregled posameznih postavk zgube in dobička, izvleček iz računa kapitala, prepis lastnega računa vsakega družabnika posebej in tudi njegovih rodbinskih članov, nadalje pojasnilo o izvršenih amortizacijah, izvleček računa produkcije in bančni izvleček iz računa valut, efektov in deviz.

Vsi ostali davčni zavezanci, koji želijo, da se jih obdavči po trgovskih knjigah, morajo davčni prijavi priložiti iste priloge.

Stojan Holobar.

Naš poklic

Čast, ocenjevanje in pomen stanu, ki opravlja svoj poklic v javnem življenju je vedno v zvezi z možnostjo, ki jo ima nositelj poklica. Kakor je človek s strokovnim znanjem kot poedinec na podlagi svojih pridobitev od soljudi spoštovan, občudovan ali pogosto tudi zavidan od poklicnih krogov, ravno isto pa je pri večji stanovski skupini, katera na podlagi skupnih interesov stremi za višjo strokovno izobrazbo, ki pa pride do veljave le v mojstrski dovršenosti. Pri tem odločajo v glavnem stanovska zavest in lastna

Iz obrtniškega pokreta**Zahvala.**

Vsem tovarišem in tovarišicam, sodelavcem, ki so delali in sodelovali in pomagali pri I. obrtniški maškaraški podružnici DJO v Trbovljah, izrekamo najiskrenejšo zahvalo, da je tako dobro uspela, kar je edino njih zasluga in jim kličemo „Obrtniški pozdrav“. — Podružnica DJO v Trbovljah.

DJO podružnica Ljubljana-mesto.

V četrtek, dne 1. marca se je vršil ustanovni občni zbor podružnice Ljubljana-mesto ob številni udeležbi ljubljanskih obrtnikov in zastopstvu drugih podružnic. Izvoljen je bil odbor na čelu s tov. Pičmanom in Košakom. Podrobneje v drugi številki.

Št. Vid nad Ljubljano.

Naša podružnica Društva Jugoslovanskih obrtnikov se je ustanovila koncem meseca novembra lanskega leta. Postala je zelo agilna. Danes šteje že skoraj 100 članov. Naši obrtniki so se začeli zavedati, da je v njih samih tista sila, ki jih bode edina dovedla do boljše bodočnosti. Sedanji težki časi so postali za obrtnike že nezmagljivi, nesrečni denarni zastoj je upropastil veliko obrtnikov. Zato se naši obrtniki in obrtnice zavedajo, da je treba složnega dela in zato so se vsi tako oklenili društva, da se vsaj ob 12. uri reši, kar se še rešiti da pred propadjo.

Davčne in socialne dajatve so tako velike, da jih že malokateri zmore. Marsikateri mora poseči že po prihrankih prejšnjih let ali pa narediti nov dolg, da zadosti vsem dajatvam.

Št. Vid nad Ljubljano je obrtni kraj z raznimi obrtni. Naša podružnica Društva Jugoslovanskih obrtnikov je sklenila, da priredi za časa velikih počitnic v prostorih narodne šole veliko razstavo vseh obrtnih izdelkov svojih članov. Razstava bo, kakor je sedaj določeno od 14. julija do 20. avgusta t. l.

Št. Vid nad Ljubljano z okolico je najlepši kraj okoli Ljubljane, privablja radi tega tako velike množice ljubljancev na razvedrilo, posebno ker imamo ugodno tramvajsko zvezo z Ljubljano, pa tudi tuji si radi ogledajo te kraje in jih občudujejo. Obrtniki pa hočemo pokazati, da so poleg lepote kraja tudi razne obrti v Št. Vidu zelo razvite. Kdo ne pozna šentvidskih mizarjev, ki so znani po celi naši državi in tudi preko nje. Kdo se ne spominja krasnih mizarjskih razstav, ki jih prirejajo naši mizarji leto za letom na ljubljanskem veleselju, in pravijo tako, da hočejo na domači razstavi še vse lepše in kar najmoderneje izdelke razstaviti in tako pokazati, da so kos vsaki tozadevni nalogi.

Naše krojače pozna že skoraj vsak ljubljanečan, da so solidni in poceni. Sodarji v Tacnu in v Dravljah so izgotovili že na stotine sodov in kadi takih, ki jih drugje niso mogli. Pa tudi kovinarji so na prvem mestu, saj izdelujejo za mizarje stikalnice za furnirati, različne sponse itd. in razne kmetijske stroje. Tudi ženske obrti so na prvem mestu in koliko je še drugih obrti, katerih izvrstna in cenena dela se bode videlo na razstavi.

Odbor podružnice bode s sodelovanjem vseh obrtnikov in obrtnic storil vse, da pokaže posetnikom razstave napredek šentvidskih obrtnikov, kateri lahko konkurirajo z enakimi tujimi izdelki.

Zato Vas dragi tovariši vabimo že sedaj, obiščite nas in oglejte si našo razstavo, delo naše

volja dovršenosti, ozir. izpopolnitve strokovnega znanja. Ravno stanovski ponos, ozir. čast je sila, ki žene človeka, da se v svojem poklicu do popolnosti izobrazbi. Stanovska čast se ne deli ali prodaja, temveč mora biti izvojevana z res vestnim in dobrim delom, kakor tudi z vrednostjo osebe same po sebi. Pridobitev spoštovanja do kakega poklica je torej odvisno od poedinca samega, ozir. od stanovske gruč.

To je dolžnost, od katere sicer mnogi slišijo, vendar je ne razumejo in tudi praktično nočejo ali ne morejo izpolniti, ker jim manjka potrebne energije, čas, denar itd. za nadaljno izpopolnitev v svojem poklicu. Ti vidijo v svoji, večkrat primitivni zaposlenosti samo še materialni namen in pomen, ki pa ne prinaša zadoščenja, ozir. veselja do poklica. Kako torej zadevo povoljno rešiti? Odgovor je težak, pa tudi ne.

Pri Zbornici v Ljubljani obstoja „Urad za pospeševanje obrti“, ki naj bi prirejal tečaje za vse stroke. Pri teh tečajih bi se razpravljalo in poučevalo o praktičnem pomenu in namenu, kakor tudi predvajanju novih in najnovejših tehničnih pridobitev današnjega časa, ki pridejo v poštev za razne stroke obrti. Te tečaje bi morali voditi res strokovnjaki. Dalje bi bila naloga vsakega združenja, da si nabavi najnovejše knjige in revije, tiščočih se obrti, iz katerih bi se člani, ki stremijo za izpopolnitvijo svojega znanja lahko pridobili marsikaj novega za podvig svoje obrti. Upajmo, da nas bo napredek industrije in moderne tehnike prisilil k stremljenju do popolnosti praktičnega kakor tudi teoretičnega znanja. Če si ne bomo izpopolnili tega, bo v kratkem času smrtna kosa, ki visi nad obrtjo zadala isti poslednji udarec. (Nadaljevanje prih.)

resne volje iti za napredkom, za izboljšanje našega žalostnega stanja. Pridite od 14. julija do 20. avgusta v naši lepi Št. Vid in z veseljem in tovariško bode sprejeti.

Radeče pri Zidanem mostu. Občni zbor podr. DJO se vrši v nedeljo, dne 4. marca ob 8. uri v prostorih gostilne Franc Podlesnika. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev i. dr. Vabljeni je vse članstvo, ki se naj zbora polnoštevilno udeleži. Prisostvoval bo tudi delegat osrednjega odbora in delegati bližnjih podružnic.

Iz Maribora. V zadnjem „Obrtnem Vestniku“ se gospodje skupneži pritožujejo nad tem, ker je imela podružnica DJO svojo prireditev prav tedaj, kakor Slov. o. d. v Mariboru, Najbrže so prespali v uredništvu „O. V.“ vest, ki so jo prinesli tudi dnevni časopisi, da je O. D. prestavilo svojo prireditev od dne 4. na dne 10. februarja. Kje je torej krivda, gospoda? Gotovo na Vaši strani in bi se imeli le mi pritožiti nad takim postopanjem, ker je bilo vsem znano, da bo prireditev DJO 10. februarja. Da končamo z vašimi besedami: „Pač nova lovorika za vaš ponos in tovarištvo, kakor tudi nacionalno zavednost.“ — Drugič upoštevajte!

Prvi redni občni zbor DJO v Mariboru se vrši v nedeljo dne 18. marca t. l. in se ga udeležijo delegati osrednjega odbora ter bližnjih podružnic. Članstvo že sedaj opozarjamo, da se ga polnoštevilno udeleži.

V Dravogradu se vrši prvi redni občni zbor podr. DJO v ponedeljek dne 19. marca t. l. na praznik sv. Jožefa.

Vič. Občni zbor podr. DJO se je vršil v četrtek 22. februarja t. l. v šolski telovadnici. Ob udeležbi nad 50 članov in zastopstvu delegatov osrednjega odbora. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik tov. Josip Lojk, ki je podal tudi predsedniško poročilo. Tajniško poročilo je podal tov. Anton Mancini, ki je zelo pestro in dokazuje, da je podružnica agilno delovala. Članov šteje podružnica 94 rednih in 9 podpornih. Podružnica pa bo razširila svoje delovanje tudi na sosednje občine. Blagajniško poročilo, o katerem je poročala ga. Mimi Wohinz, je ugodno. Za nadzorni odbor je poročal tov. Nered ter podal odboru razrešnico, nakar se je določila članarina in bil izvoljen novi odbor s tov. Lojkom, kot predsednikom, v ostalem pa isti odbor z malimi izpremembami. Tov. Lojk se je zahvalil za zaupanje ter bodril vse članstvo k složnemu in pozitivnemu delu. Za tem pa je spregovoril še zastopnik osrednjega odbora tov. Košak par vzpodbujevalnih besedi ter podal smernice za bodoče delo, kakor tudi poročal o razvoju društva. Govor tov. Košaka je bil sprejet z burnim odobravanjem. Tov. Kunstler, tajnik osrednjega odbora pa je podal navodila za interno poslovanje podružnic, kar je istotako vzbudilo splošno odobravanje. Ker se ni nihče več javil k besedi je tov. Lojk zaključil občni zbor.

Ustanovni občni zbor podružnice DJO Ljubljana—Šiška, se vrši v nedeljo dne 4. marca t. l. ob pol 9. uri dopoldne v stari šoli nasprotj mitnice na Celovški cesti. Na dnevnem redu so poročila pripravljalnega odbora, volitev odbora itd. Dostop

imajo samo mojstri in mojstrice, ki redno izvršujejo obrt. Dolžnost vseh obrtnikov in obrtnic iz Šiške ter Bežigrada je, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora te podružnice, pod katero bodo tudi pripadali. Stanovska zavest vsakega obrtnika in obrtnice je edino v tem, kako se zanima za svoje organizacije, zato naj nikdo ne zamudi tega občnega zbora.

I. redni občni zbor podr. DJO v Trbovljah se vrši v nedeljo, dne 4. marca t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni Volker. Članstvo vladno vabljeni, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Zbora se udeležijo tudi zastopnik osrednjega odbora iz Ljubljane.

Iz Dev. Marije v Polju. V nedeljo, dne 25. februarja t. l. se je vršil v šoli prvi redni občni zbor podružnice DJO, ki se ga je udeležilo preko 50 članov, ter zastopniki osrednjega odbora DJO iz Ljubljane tov. More E., Šimenc I. ter Percinlič Fr. Občni zbor je ob 8. uri otvoril in konstatiral sklepčnost predsednik tov. Tomšič ter pozdravil vse navzoče, nakar je odbor podal svoja poročila, ki so bila soglasno sprejeta in odobrena. Iz poročil posnemamo, da je odbor posvečal vsestransko pažnjo razvoju društva in pokretu DJO. Društvo ima po vsem svojem okolišju posebne delegate v posameznih krajih, ki imajo najtesnejše stike z odborom. Potreba na tem zboru je pokazala, da bo v najkrajšem času treba ustanoviti tudi podružnice v sosednjih krajih. Tudi v družabnem oziru je odbor storil svoje ter se je vršila pred kratkim dostojna obrtniška prireditve. Tudi stanje društvene blaginje je v materijalnem oziru še dokaj ugodno. Po poročilih funkcionarjev sta spregovorila še zastopnika osrednjega odbora Šimenc I. in More E., ki sta podrobno obrazložila stanje društva, položaj obrtništva in naloge, ki nas čakajo v bližnji bodočnosti, zakar sta žela od udeležencev aplavz. Ob 10. uri je predsednik, ki je bil ponovno izvoljen, kakor tudi ves odbor z zahvalo navzočim zaključil uspel občni zbor.

Zbor DJO v Kranju. I. redni občni zbor podr. DJO v Kranju se je vršil v nedeljo 25. februarja t. l. v prostorih hotela Jelen. Občnega zbora se je udeležilo nad pričakovanje veliko število obrtništva v čemer je dokaz, da se obrtništvo zanima za svoje organizacije (preko 120 navzočih). Občni zbor je ob 9.30 otvoril poslevoedeči podpredsednik tov. Jurij Pollak, ki je s pozdravom na navzoče podal predsedniško poročilo in poročal, čemu vodi on zbor, kar je tudi utemeljil. Pozdravil je tudi posebej navzočega predsednika osrednjega odbora tov. Pičmana, zastopnika „Obrtnika“ Mihelčiča, dalje predsednika podr. DJO v Medvodah tov. Jenka in tajnika Hribarja. Za tem poročilom, ki je bilo soglasno sprejeto, je stavil tov. Kern samostojen predlog za sprejem novih članov, ki pa je bil odstavljen na 10. točko. Tajniško poročilo je pregledno podal tov. Šink iz čegar je razvidno, da šteje društvo 89 rednih članov, (brez preko 50 članov, ki jih je nato občni zbor sprejel), da je imel odbor v teku obstoja podružnice več rednih, izredno sejo in sestanke za volitve v občinsko upravo, kjer pa je bilo obrtništvo razdvojeno in je samostojna lista propadla. Prav tako je bila korespondenca številna. Poročilo je bilo soglasno odobreno. Poročilo blaginje je podal tov. Kristan, iz njega se razvidi, da je ugodno, saj je društvo priredilo tri prireditve, ki so v moralnem in pa gmotnem oziru dobro uspele, stanje blaginje je 1454.25 Din. Poleg tega pa je bilo izplačanih še posebej iz prireditev odboru za zgradbo obrtniškega doma v Kranju 2000 Din. Poročilo blaginje je bilo odobreno, nakar je poročal za nadzorstvo tov. Nanut, da je blaginjsko poslovanje v redu ter predlagal odboru razrešnico, ki je bila soglasno odobrena.

Pred prehodom na točko volitve, se je vnela debata, v katero je poseglo več tovarišev. Ker se ni doseglo sporazuma za sestavo kompromisne liste, se je del tovarišev odstranil. Vendar pa je velika večina ostala, ter je bil za predsednika izvoljen soglasno tov. Pollak Jurij, mizarški mojster, kateri se je zahvalil za zaupanje na izvolitvi ter obljubil, da bo deloval v smislu pravil za obrtništvo. Za podpredsednika je bil nato soglasno izvoljen tov. Kristan, V odbor pa na predlog tov. Jegliča: Smolej, Pernuš, Bitenc I., Bohorič, Šink, Čamernik, Šifer, Serajnik Francka, Likozar, Namestniki: Zupančič, Kokalj, Oselji, Slabe. Nadzorstvo: Zupan, Trillar in Rogelj. Po izvolitvi odbora je pozdravil občni zbor predsednik Osr. odb. tov. Pičman, ki je dal odboru in članstvu potrebna navodila ter priporočal, da se osnuje pod okriljem podr. cenzurni odbor Zanatske banke. Slednji odbor, sestojec iz 5 članov, je bil takoj izvoljen.

Občni zbor so pozdravili še tov. Mihelčič, predsednik Jenko iz Medvod in tajnik Hribar, ki so vsi z vzpodbujevalnimi besedami navzoče tovariše bodrili k delu in slogi, v kateri je edino uspeh, ki si ga obrtništvo želi. Po pooblastilih odboru in sprejetju članarine je novoizvoljeni predsednik ob 12. zaključil uspešni občni zbor.

Občni zbor DJO, podružnice v Celju se vrši v nedeljo dne 18. marca 1934. ob 8. uri zjutraj v spodnjih prostorih Narodnega doma. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev, eventualna sprememba pravil, volitev novega odbora, vo-

litev delegatov za centralni odbor, razprave o okrožnih odborih, razna gospodarska vprašanja in slučajnosti. Če ob določeni uri ne bo navzoča polovica članov, bo občni zbor sklepčen ob navzočnosti vsakega števila članov. Članstvo je vabljeni, da se občnega zbora sigurno in ob določeni uri udeležijo.

Naš pokret v Rogaški Slatini. Kr. banska uprava je odobrila pravila za ustanovitev podružnice DJO Rogaška Slatina in okolica. V najkrajšem času se bo vršil občni zbor, o čemer bomo še poročali. Članstvo dosedanega Obrtnega društva je korporativno z vsem pristopilo v novo podružnico. Ve naprej želimo preizkušnim delavcem v Rogaški Slatini obilo uspeha za dobro obrtništva.

Obrtniški ples v Celju. Dne 1. II. je priredila celjska podružnica DJO svoj običajni obrtniški ples v Narodnem domu. Udeležba občinstva na tem plesu je dokazala, da organizacija DJO od širšega sloja celjskega prebivalstva ni prezrta, saj je bila prireditve ena najbolj obiskanih v celi sezoni. Pa tudi z gmotnim, kakor moralnim uspehom je podružnica lahko ponosna.

Posebni vlak v Maribor bo vozil iz Ljubljane v nedeljo, dne 11. marca ob 6. uri zjutraj. Povratek v Ljubljano ob 22. uri zvečer. Cena vožnje v Maribor in nazaj znaša Din 50.— in sprejemajo se udeleženci iz vseh postaj od Ljubljane do Celja, kjer lahko vstopajo in ob povratku izstopajo. Prijave sprejema pisarna „Putnik“ v Ljubljani in pisarna „Boj“ v Ljubljani, Kolodvorska ulica 8 do najkasneje dne 3. marca. — V Mariboru se bo vršil ta dan Invalidski kongres in zbor „Združenja Borcev Jugoslavije“. Ta velika manifestacija bojevniške solidarnosti in jugoslovanske državne misli na naši severni meji bo združila gotovo vse, kar čuti za državo, tako, da bo posebni vlak iz Ljubljane v nekaj dneh razprodan! Prijavite se takoj, da bo udeležba čim večja in manifestacija popolna!

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ z dne 25. februarja t. l. št. 8. (Beograd) priobčuje razne članke poučne za obrtništvo. Na primer: „Novo regulisanje kreditnih odnosa u zemlji i zanatstvo“, „Elektroinstalateri i zakon o radnjama“, „Zanatlijski pregled“, „Prireditveni pregled“, „Autarija“, „Zadugarstvo“, „Bespravan rad“ ter razna obvestila in manjše članke.

„Obrtnički Vjesnik“ z dne 24. februarja t. l. št. 9. (Zagreb) priobčuje zelo zanimive članke in vesti za obrtništvo: „Jesu li potrebne iznimne mjere za zaštitu zanatskog staleža“, „Odmjerivanje prinosu Okružnog ureda za slučaj skraćenog radnog vremena“, „Uredba o javnim radovima i naša gradjevna djelatnost“, „Taksiranje ugovora o službi“, „Zagrebački zanatlije i gradski socijalni prirez“, „Rad sekcije brijača i frizera pri Udruženju zanatlija u Zagrebu“. Zelo zanimiv članek je „Jan Bata“ i „Sretan grad u Jugoslaviji“, poleg teh člankov pa še obvestila Saveza in komor.

Poravnajte naročnino za »Obrtnika« — poiščite položnico in nakažite takoj naročnino.

Koledarček DJO še niste plačali, nakažite takoj 12.— Din; to zahteva od Vas obrtniška zavest.

Razno

Davek na oglaševanje. Z veljavnostjo od dne 20. t. m. pobira davčna uprava naslednje takse od objavljenih oglasov: mali oglasi do površine 20 kv. cm za vsako objavo 2 Din, do velikosti 50 kv. cm 5.— Din, do velikosti 100 kv. cm 20 Din, do velikosti 400 kv. cm 40 Din in za oblike nad 400 kv. cm površine 80 Din. Doslej se je pobirala oglasna taksa v zneskih 50 par. 1, 3 in 5 Din.

Račune bomo kolkovali odslej s kolkom za 50 para, za znesek od 20—100 Din pa s kolkom za 1 Din. Računi za zneske pod 20 Din so prosti takse. To velja že od 20. februarja naprej.

Generalni tajnik zbornice za TOI g. Ivan Mohorič je postal glasom vesti, ki jo prinaša „Narodno blagostanje“ št. 9., br. 6., član ravnateljstva d. d. domače tvornice predenja in tkanja pamuka, Duga Resa v Zagrebu. Torej ravnateljstva največje tekstilne tvornice v Jugoslaviji. — Brez komentarja.

V Zagrebu ustanovljajo Zvezo obrtnih združenj. Savez hrvatskih obrtnika je prevzel akcijo, da ustanovi na področju zagrebske obrtniške zbornice Zvezo obrtniških združenj na podlagi obrtnega zakona, kot prostovoljno Zvezo. Pri tem, ko se je pri nas po nepotrebnem opustilo Zvezo obrtnih združenj, ki je bila prostovoljna organizacija, se nam po drugi strani vsiljuje okrožne odbore obrtniških združenj, ki so draga in za sedanje razmere neprikladna reč. — Torej dobre stvari smo pri nas zavrgli, katere bodo s pridom drugje uporabili.

Združenje sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani naznanja, da se vrše redne pomočniške preizkušnje tekom meseca aprila. — Nekolkovane prošnje je vložiti do konca meseca marca v tajništvo, Vegova ul. št. 8. Priložiti je potrdilo o trajanju učenja, odhodno izpričevalo obrtno nadaljevalne šole ter potrdilo o vplačani oprotnini.

Zahvala. Osrednji odbor društva jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani in prireditveni odsek se tem potom najiskreneje zahvalujeta vsem, ki so pripomogli do tako uspele prireditve plesa dne 4. II. v Kazini. Prav poseben pa smo dolžni zahvalo ljubljanskim tvrdkam Kollmann, Samec, Krisper, Skopek in Daf-Dam za darila, dalje vsem sodelujočim in ostalim, ki so kakorkoli pripomogli do moralnega in materijalnega uspeha prireditve. Enako se zahvalujemo vsem udeležencem ter se priporočamo za naklonjenost poseta.

Dobave in licitacije

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 8. marca t. l. ponudbe glede dobave 140 krtač, 500 kg gline, raznih naprav za štedilnik, vodovodnih pip, stauferjevih mazalic, okvirjev za žage itd.

Dobava drv in premoga. Dne 12. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave 5560 m³ drv.

Dobava smučarskih čevljev. Dne 15. marca t. l. se bo vršila pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu pismena ofertna licitacija glede dobave 3000 parov planinsko smučarskih čevljev.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 15. marca t. l. ponudbe glede dobave 4 komadov usnjenih gonilnih jermen.

Pri direkciji Državnih železnic v Sarajevu se bo vršila ofertna licitacija glede dobave 100.000 kg lesnega oglja.

Tiskali J. Blasnik nast., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagata onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se s zaupanjem obračajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.